

«Дирижерлеу» кәсіптік стандарты

1. Жалпы ережелер

1. «Дирижерлеу» кәсіптік стандарты оқыту бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, қызметкерлер мен білім беру мекемелерінің түлектеріне сертификаттар беруге, персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешуге арналған.

Осы кәсіптік стандарт негізінде ұйымдар ішкі қолданыс үшін қызметкерлердің өндірісті және еңбекті ұйымдастыру, басқару, олардың жауапкершілік ерекшеліктерін ескере отырып, кәсіби білімінің деңгейі, еңбек функцияларының, білімдерінің, біліктері мен дағдыларының тізбесі нақтыланған корпоративтік кәсіптік стандарттар әзірлей алады.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – нақты еңбек функцияларын сапалы орындауға жұмыскер дайындығының дәрежесі;

2) негізгі топ – шығарылатын өнімнің, өндіріс технологиясының, негізгі қорлардың және жұмыс істейтіндердің кәсіби дағдыларының ортақтығы тән кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығы;

3) ұлттық біліктілік шеңбері – салалық біліктілік шеңберін, кәсіби стандарттарды әзірлеу үшін жалпы кәсіби құзыреттердің біліктілік деңгейлерінің бірыңғай шәкілін айқындайды.

4) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық сипаттау;

5) кәсіптік топ – ортақ интеграциялық негізі бар және еңбек функциялары мен оларды орындауға қажетті құзыреттердің ұқсас жиынтығын көздейтін кәсіптік кіші топтардың жиынтығы;

6) кәсіптік кіші топ – еңбек функцияларының тұтас жиынтығынан және оларды орындауға қажетті құзыреттерден қалыптасқан кәсіптер бөлігі;

7) кәсіптік стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыретке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

8) кәсіп – арнайы даярлық нәтижесінде игерілетін және білім туралы тиісті құжаттармен расталатын белгілі бір білімді, машықтарды және тәжірибелік дағдыларды талап ететін адам еңбек қызметі кәсіптерінің негізгі түрі;

9) еңбек функциясы – бір немесе бірнеше еңбек процесі міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

10) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі өлшемдеріне қарай сараланатын жұмыскердің даярлық деңгейіне және құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы.

3. Осы кәсіби стандартта мынадай қысқартулар пайдаланылады:

- 1) БА – басшылар, мамандар және басқа қызметкерлер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;
- 2) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;
- 3) ҰБШ – ұлттық біліктілік шеңбері;
- 4) КС - кәсіптік стандарт.

2. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы – «Дирижерлеу».

5. Кәсіптік стандарттың әзірлеудің мақсаты: білім беру саласында біліктілік деңгейіне, құзыреттеріне, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын кәсіби стандарттардың жобаларын дайындау.

6. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: дирижерлердің еңбек функциялары, біліктіліктері, білімдері мен дағдылары, жеке құзыреттерімен таныстыру.

7. Негізгі топ: шығармашылық, өнер және сауық саласындағы қызмет.

8. Кәсіптік топ: өнер саласында, концерттік және театралдық залдардағы қызмет.

9. Кәсіптік кіші топ: дирижерлеу.

3. Кәсіптер карточкасы

10. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) дирижер – СБШ бойынша біліктілігі 4-6 деңгейлі;
- 2) хор басшысы (хор дирижеры) – СБШ бойынша біліктілігі 4-6-деңгейлі;

11. Мамандық карточкалары осы КС 1-2-Қосымшаларында көрсетілген.

12. Кәсіптік біліктілік картасы осы КС 3-Қосымшасында көрсетілген.

«ДИРИЖЕРЛЕУ» МАМАНДЫҚ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	2453 Дирижерлеу
Кәсіп	Санаты жоқ дирижер
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.1 Негізгі орта білімінің негізінде техникалық және кәсіби білімі мен практикалық жұмыс тәжірибесінің болуы. Жоғарғы деңгейдегі техникалық және кәсіби білімі (қосымша кәсіби дайындық немесе орта білімнен кейінгі білім) бар болғанда практикалық тәжірибенің болуы талап етілмейді.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпанындағы № 40 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдары қызметшілерінің санаттарына үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес өнер және мәдениет саласындағы техникалық және кәлерінің типтік біліктілік талаптарына сәйкес жұмыс өтілі талаптарына ұсынусыз.
Еңбек функциялары	1. Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қою бойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді. 2. Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді. 3. Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.
1 еңбек функциясы Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді	Білігі мен дағдылары: жаңа орындаушыларды құрамға енгізеді, ағымдағы репертуардың қойылымдарының сапасын қамтамасыз етеді, гастрольдерге шыққанда оркестрге дирижерлеу, перспективті репертуарлық жоспарларды әзірлейді. Білімі: музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесін, концертті ұйымдастыру, дирижерлеу теориясы, сахналық безендіру негіздері.
2 еңбек функциясы Оркестр әртістерімен,	Білігі мен дағдылары: репертуарлық жоспарларды, қойылымдарды жасау

жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді.	жоспарларын, графиктерін әзірлейді және әзірлеуге көмектеседі. Білімі: музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесін, концертті ұйымдастыру, дирижерлеутеориясы, сахналық безендіру негіздері, музыкалық-драмалық театрлердің және концерттік ұйымдардың классикалық және қазіргі репертуары.
3 еңбек функциясы Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.	Білігі мен дағдылары: бекітілген нысан бойынша қойылым құрамының репетицияларға қатысу есебін жүргізеді, оркестрлік партиялармен жұмыс жасау. Білімі: сахналық безендіру негіздері, композиторлармен және көркемдік-қойылымдық бөліммен жұмыс жасау принциптері, театр репертуары.
Кәсіп коды	2453 Дирижерлеу
Кәсіп	II санаттағы біліктілігі орта деңгейлі дирижері
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.1 Негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім болған кезде және практикалық тәжірибенің болуы. Жоғары дәрежелі техникалық және кәсіби білім (қосымша кәсіби дайындық немесе ортадан кейінгі білім) бар болған кезде практикалық тәжірибенің болуы талап етілмейді.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Өнер және мәдениет салаларында техникалық және кәсіби орта білімі (арнайы орта, кәсіби орта) және Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлерінің типтік біліктілік талаптарына сәйкес 2 жылдан кем емес жұмыс өтілі.
Еңбек функциялары	1. Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді. 2. Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді. 3. Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.
1 еңбек функциясы	Білігі мен дағдылары:

<p>Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді</p>	<p>жаңа орындаушыларды құрамға енгізеді, ағымдағы репертуардың қойылымдарының сапасын қамтамасыз етеді, гастрольдерге шыққанда оркестрге дирижерлік етеді, перспективті репертуарлық жоспарларды әзірлейді. Білімі: музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесін, концертті ұйымдастыру, дирижерлеутеориясы, сахналық безендіру негіздері.</p>
<p>2 еңбек функциясы Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді.</p>	<p>Білігі мен дағдылары: репертуарлық жоспарларды, қойылымдарды жасау жоспарларын, графиктерін әзірлейді және әзірлеуге көмектеседі. Білімі: музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесін, концертті ұйымдастыру, дирижерлеутеориясы, сахналық безендіру негіздері, музыкалық-драмалық театрлердің және концерттік ұйымдардың классикалық және қазіргі репертуары.</p>
<p>3 еңбек функциясы Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.</p>	<p>Білігі мен дағдылары: бекітілген нысан бойынша қойылым құрамының репетицияларға қатысу есебін жүргізеді, оркестрлік партиялармен жұмыс жасау. Білімі: сахналық безендіру негіздері, композиторлармен және көркемдік-қойылымдық бөліммен жұмыс жасау принциптері, театр репертуары.</p>
<p>Кәсіп коды</p>	<p>2453 Дирижерлеу</p>
<p>Кәсіп</p>	<p>I санаттағы біліктілігі орта деңгейлі дирижері</p>
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>4.2 Негізгі орта білімнің негізінде техникалық және кәсіби білім болған кезде және практикалық тәжірибенің болуы. Жоғары дәрежелі техникалық және кәсіби білім (қосымша кәсіби дайындық немесе ортадан кейінгі білім) бар болған кезде практикалық тәжірибенің болуы талап етілмейді.</p>
<p>БА бойынша кәсіби білім деңгейі</p>	<p>Өнер және мәдениет салаларында техникалық және кәсіби орта білімі (арнайы орта, кәсіби орта) және Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлерінің типтік біліктілік</p>

	талаптарына сәйкес II санаттағы орта деңгейлі дирижері лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі.
Еңбек функциялары	<p>1. Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді.</p> <p>2. Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді.</p> <p>3. Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.</p>
1 еңбек функциясы Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді	<p>Білігі мен дағдылары: жаңа орындаушыларды құрамға енгізеді, ағымдағы репертуардың қойылымдарының сапасын қамтамасыз етеді, гастрольдерге шыққанда оркестрге дирижерлік етеді, перспективті репертуарлық жоспарларды әзірлейді.</p> <p>Білімі: музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесін, концертті ұйымдастыру, дирижерлеу теориясы, сахналық безендіру негіздері.</p>
2 еңбек функциясы Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді.	<p>Білігі мен дағдылары: репертуарлық жоспарларды, қойылымдарды жасау жоспарларын, графиктерін әзірлейді және әзірлеуге көмектеседі.</p> <p>Білімі: музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесін, концертті ұйымдастыру, дирижерлеу ету теориясы, сахналық безендіру негіздері, музыкалық-драмалық театрлердің және концерттік ұйымдардың классикалық және қазіргі репертуары.</p>
3 еңбек функциясы Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.	<p>Білігі мен дағдылары: бекітілген нысан бойынша қойылым құрамының репетицияларға қатысу есебін жүргізеді, оркестрлік партиялармен жұмыс жасау.</p> <p>Білімі: сахналық безендіру негіздері, композиторлармен және көркемдік-қойылымдық бөліммен жұмыс жасау принциптері, театр репертуары.</p>
Кәсіп коды	2453 Дирижерлеу
Кәсіп	Жоғары санаттағы біліктілігі орта деңгейлі немесе санаты жоқ біліктілігі жоғарғы деңгейлі дирижері

СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5. Техникалық және кәсіби білім (немесе ортадан кейінгі білім) практикалық тәжірибе немесе жоғары білім, практикалық тәжірибесіз қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Өнер саласында техникалық және кәсіби орта білімі (арнайы орта, кәсіби орта) және I санаттағы орта деңгейлі дирижеры лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі немесе жұмыс өтілі талаптарына ұсынусыз өнер саласында білім.
Еңбек функциялары	1. Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді. 2. Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді. 3. Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.
1 еңбек функциясы Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді	Білігі мен дағдылары: жаңа орындаушыларды құрамға енгізеді, ағымдағы репертуардың қойылымдарының сапасын қамтамасыз етеді, гастрольдерге шыққанда оркестрге дирижерлік етеді, перспективті репертуарлық жоспарларды әзірлейді. Білімі: музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесін, концертті ұйымдастыру, дирижерлеутеориясы, сахналық безендіру негіздері.
2 еңбек функциясы Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді.	Білігі мен дағдылары: репертуарлық жоспарларды, қойылымдарды жасау жоспарларын, графиктерін әзірлейді және әзірлеуге көмектеседі. Білімі: музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесін, концертті ұйымдастыру, дирижерлеутеориясы, сахналық безендіру негіздері, музыкалық-драмалық театрлердің және концерттік ұйымдардың классикалық және қазіргі репертуары.
3 еңбек функциясы Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен	Білігі мен дағдылары: бекітілген нысан бойынша қойылым құрамының репетицияларға қатысу есебін жүргізеді, оркестрлік партиялармен жұмыс жасау.

репетиция жүргізеді.	Білімі: сахналық безендіру негіздері, композиторлармен және көркемдік-қойылымдық бөліммен жұмыс жасау принциптері, театр репертуары.
Кәсіп коды	2453 Дирижерлеу
Кәсіп	II санаттағы біліктілігі жоғарғы деңгейлі дирижеры
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.1. Жоғары білім, практикалық тәжірибесіз қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Өнер саласында жоғары (және/немесе жоғарыдан кейінгі) білімі және Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлерінің типтік біліктілік талаптарына сәйкес жоғары санаттағы біліктілігі орта деңгейлі немесе санаты жоқ біліктілігі жоғарғы деңгейлі дирижеры лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі.
Еңбек функциялары	1. Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді. 2. Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді. 3. Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.
1 еңбек функциясы Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді	Білігі мен дағдылары: репетициялық жұмыс жүргізу, жаңа қойылымдарды шығару бойынша шығармашылық құрамды ұйымдастыру әдістерін, композиторлармен және көркемдік-қойылымдық бөліммен жұмыс жасау принциптерін қолданады, жаңа орындаушыларды құрамға енгізеді, ағымдағы репертуардың қойылымдарының сапасын қамтамасыз етеді, гастрольдерге шыққанда оркестрге дирижерлік етеді, перспективті репертуарлық жоспарларды әзірлейді. Білімі: Қазақстан Республикасының Конституциясы, «Мәдениет туралы» Қазақстан Республикасының Заңын, еңбек және басқару негіздері, ішкі еңбек тәртібі, қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері, өрт қауіпсіздігі талаптары.

<p>2 еңбек функциясы Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді.</p>	<p>Білігі мен дағдылары: репертуарлық жоспарларды, қойылымдарды жасау жоспарларын, графиктерін әзірлейді және әзірлеуге көмектеседі. Білімі: музыкалық-драмалық театрлердің және концерттік ұйымдардың классикалық және қазіргі репертуары, музыкалық драматургия, актерлік шеберлік, вокалдық өнер, негіздері, музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесі, концертті ұйымдастыру, дирижерлеу теориясы, сахналық безендіру негіздері.</p>
<p>3 еңбек функциясы Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.</p>	<p>Білігі мен дағдылары: бекітілген нысан бойынша қойылым құрамының репетицияларға қатысу есебін жүргізеді, оркестрлік партиялармен жұмыс жасау. Білімі: еңбек және басқару негіздері, ішкі еңбек тәртібі, қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері, өрт қауіпсіздігі талаптары, репетициялық жұмыс жүргізу әдістері.</p>
<p>Кәсіп коды</p>	<p>2453 Дирижерлеу</p>
<p>Кәсіп</p>	<p>I санаттағы біліктілігі жоғары деңгейлі дирижер</p>
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>5.2. Жоғары білім, практикалық тәжірибесіз қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары.</p>
<p>БА бойынша кәсіби білім деңгейі</p>	<p>Өнер саласында жоғары (және/немесе жоғарыдан кейінгі) білімі және Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлерінің типтік біліктілік талаптарына сәйкес II санаттағы біліктілігі жоғары деңгейлі дирижер лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі.</p>
<p>Еңбек функциялары</p>	<p>1. Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді. 2. Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді. 3. Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.</p>

<p>1 еңбек функциясы Бұрын жасалған қойылымдарды (спектаклдер, концерттер, көріністер) жаңарту және қоюбойынша дербес музыкалық жұмысты жүргізеді</p>	<p>Білігі мен дағдылары: репетициялық жұмыс жүргізу, жаңа қойылымдарды шығару бойынша шығармашылық құрамды ұйымдастыру әдістерін, композиторлармен және көркемдік-қойылымдық бөліммен жұмыс жасау принциптерін қолданады, жаңа орындаушыларды құрамға енгізеді, ағымдағы репертуардың қойылымдарының сапасын қамтамасыз етеді, гастрольдерге шыққанда оркестрге дирижерлік етеді, перспективті репертуарлық жоспарларды әзірлейді.</p> <p>Білімі: Қазақстан Республикасының Конституциясы, «Мәдениет туралы» Қазақстан Республикасының Заңын, еңбек және басқару негіздері, ішкі еңбек тәртібі, қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері, өрт қауіпсіздігі талаптары.</p>
<p>2 еңбек функциясы Оркестр әртістерімен, жаңа сахналық туындыларды жасау бойынша әртістермен жұмыс жүргізеді.</p>	<p>Білігі мен дағдылары: репертуарлық жоспарларды, қойылымдарды жасау жоспарларын, графиктерін әзірлейді.</p> <p>Білімі: музыкалық-драмалық театрлердің және концерттік ұйымдардың классикалық және қазіргі репертуары, музыкалық драматургия, актерлік шеберлік, вокалдық өнер, негіздері, музыкалық театрдегі, музыкалық, би, цирк ұжымдарындағы шығармашылық үрдіс әдістемесі, концертті ұйымдастыру, дирижерлеу теориясы, сахналық безендіру негіздері.</p>
<p>3 еңбек функциясы Ағымдағы репертуар қойылымдарына енгізілетін әртістермен репетиция жүргізеді.</p>	<p>Білігі мен дағдылары: бекітілген нысан бойынша қойылым құрамының репетицияларға қатысу есебін жүргізеді, оркестрлік партиялармен жұмыс жасау.</p> <p>Білімі: еңбек және басқару негіздері, ішкі еңбек тәртібі, қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері, өрт қауіпсіздігі талаптары, репетициялық жұмыс жүргізу әдістері.</p>
<p>Кәсіп коды</p>	<p>2453«Дирижерлеу»</p>
<p>Кәсіп</p>	<p>Жоғары санаттағың біліктілігі жоғары деңгейдегі дирижер</p>
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>6. Жоғарғы білім. Бакалавриат, резидентура, практикалық тәжірибе.</p>

<p>БА бойынша кәсіби білім деңгейі</p>	<p>Өнер саласындағы жоғарғы (және/немесе жоғарыдан кейінгі) білімі және мемлекеттік мәдениет мекемелерінің қызметкерлері санатының қызметкерлеріне Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес жұмыс өтілі біліктіліктің I санатындағы жоғарғы деңгейдегі дирижер лауазымында 3 жылдан кем емес</p>
<p>Еңбек функциялары</p>	<p>1. Инновациялық тәсілдеме, тұжырымдама және қызмет стратегиясын құру әдістерін қолдану арқылы қойылған міндеттер мен проблемаларды шешу үшін шешімдер қабылдайды және жауапты болып табылады.</p> <p>2. Қойылым бойынша және бұрын пайда болған қойылымдарды (спектакль, концерт, көрініс) жаңарту бойынша өзіндік музыкалық жұмыс жүргізеді</p> <p>3. Әртістермен, оркестр әртістерімен жаңа сахналық туындыларды құру бойынша жұмыс жүргізеді.</p>
<p>1 еңбек функциясы Инновациялық тәсілдеме, тұжырымдама және қызмет стратегиясын құру әдістерін қолдану арқылы қойылған міндеттер мен проблемаларды шешу үшін шешімдер қабылдайды және жауапты болып табылады</p>	<p>Білігімен дағдылары: Өзіндік басқару мәдениетін сақтау, жанасқыштық және көзқарастардың келісімділігін ұйымдастыру, қорытындыларды безендіру және ұсыну.</p> <p>Білімі: Тұжырымдама, стратегия, қызметтің функционалдық моделі және өнер мен мәдениет қызметкерлерінің арақатынасын құру әдістемесі.</p>
<p>2 еңбек функциясы Қойылым бойынша және бұрын пайда болған қойылымдарды (спектакль, концерт, көрініс) жаңарту бойынша өзіндік музыкалық жұмыс жүргізеді</p>	<p>Білігімен дағдылары: Дайындық жұмыстарын, жаңа қойылымдар шығару бойынша творчестволық құрам, композиторлар мен көркем қойылым бөлімімен жұмыс қағидаларын ұйымдастыру әдістерін қолданады, құрамға жаңа орындаушыларды қосады, ағымдағы репертуар қойылымы сапасын қамтамасыз етеді, шығу кезінде және гастрольдерде оркестрге дирижерлік етеді, келешектік репертуарлық жоспарлар әзірлейді.</p>

	<p>Білімі: Қазақстан Республикасының Конституциясы, «Мәдениет туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, еңбек және басқару негіздері, ішкі еңбек тәртіп, қауіпсіздік және еңбек қорғау ережелері, өртке қарсы қауіпсіздік талаптары.</p>
3 еңбек функциясы Әртістермен, оркестр әртістерімен жаңа сахналық туындыларды құру бойынша жұмыс жүргізеді	<p>Білігімен дағдылары: Репертуарлық жоспар, қойылым құру кесте жоспарын әзірлейді және әзірлеуге көмектеседі.</p> <p>Білімі: Музыкалық-драмалық театр және концерттік мекемелердің классикалық және заманауи репертуары, музыка және театр тарихы, музыкалық драматургия, актерлік шеберлік, вокалдық өнер негіздері, музыкалық театрда, музыкалық, би, цирк ұжымында, концерттік әкімшілікте өнерлік процесс әдістемесі, дирижерлеу теориясы, сахналық безендіру негіздері.</p>
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Айқын көрінген музыкалық және басқармалық деректерінің болуы.
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	2453 Дирижер ассистенті

«ХОРМЕЙСТЕР» МАМАНДЫҚ КАРТОЧКАСЫ	
Кәсіп коды	2453 «Дирижерлеу»
Кәсіп	Санаты жоқ хормейстер
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.1 Негізгі орта білім және практикалық жұмыс тәжірибесіне негізделген техникалық және кәсіби білімінің болғаны жағдайында. Практикалық тәжірибесі жоқ, техникалық және кәсіби білімнің жоғарыланған деңгейінің (қосымша кәсіби дайындық немесе ортадан кейінгі білім) болған жағдайда.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес жұмыс өтіліне талаптарсыз өнер және мәдениет саласында техникалық және кәсіптілік орта (арнайы орта, кәсіби орта) білім.
Еңбек функциялары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз ету 2. Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз ету. 3. Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз ету.
1 еңбек функциясы Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз етеді	Білігімен дағдылары: Өртістермен топтық және жеке сабақтар өткізеді, ағымдағы репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз етеді.
	Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі, еңбек және басқару негіздері.
2 еңбек функциясы Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз етеді	Білігімен дағдылары: Хор ұжымының өндірістік-шығармашылық қызметімен байланысты жұмысты жүргізеді, хор ұжымымен басшылық етеді

	Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.
3 еңбек функциясы Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз етеді	Білігімен дағдылары: Репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз ету, жаңа репертуарды дайындау мен шығару бойынша жұмысқа қатысу.
	Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.
Кәсіп коды	2453 «Дирижерлеу»
Кәсіп	II санат біліктілігінің орта деңгейдегі хормейстері.
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.1 Негізгі орта білім және практикалық жұмыс тәжірибесіне негізделген техникалық және кәсіби білімінің болғаны жағдайында. Практикалық тәжірибесі жоқ, техникалық және кәсіби білімнің жоғарыланған деңгейінің (қосымша кәсіби дайындық немесе ортадан кейінгі білім) болған жағдайда.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес өнер және мәдениет саласында техникалық және кәсіптілік орта (арнайы орта, кәсіби орта) білім және санаты жоқ хормейстер лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі.
Еңбек функциялары	1. Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз ету 2. Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз ету. 3. Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз ету.
1 еңбек функциясы Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз етеді	Білігімен дағдылары: Әртістермен топтық және жеке сабақтар өткізеді, ағымдағы репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз етеді.

	<p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі, еңбек және басқару негіздері.</p>
2 еңбек функциясы Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: Хор ұжымының өндірістік-шығармашылық қызметімен байланысты жұмысты жүргізеді, хор ұжымымен басшылық етеді</p>
	<p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.</p>
3 еңбек функциясы Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: Репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз ету, жаңа репертуарды дайындау мен шығару бойынша жұмысқа қатысу.</p>
	<p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.</p>
Кәсіп коды	2453 «Дирижерлеу»
Кәсіп	I санат біліктілігінің орта деңгейдегі хормейстері.
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.3 Негізгі орта білім және практикалық жұмыс тәжірибесіне негізделген техникалық және кәсіби білімінің болғаны жағдайында. Практикалық тәжірибесі жоқ, техникалық және кәсіби білімнің жоғарыланған деңгейінің (қосымша кәсіби дайындық немесе ортадан кейінгі білім) болғаны жағдайында.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес өнер саласында техникалық және кәсіптілік орта (арнайы орта, кәсіби орта) білім, драма әртісі қызметіндегі II санаттағы 3 жылдан кем емес
Еңбек функциясы	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз ету 2. Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз ету. 3. Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы

	бойынша жұмысты қамтамасыз ету.
1 еңбек функциясы Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз етеді	Білігімен дағдылары: Әртістермен топтық және жеке сабақтар өткізеді, ағымдағы репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз етеді. Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі, еңбек және басқару негіздері.
2 еңбек функциясы Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз етеді	Білігімен дағдылары: Хор ұжымының өндірістік-шығармашылық қызметімен байланысты жұмысты жүргізеді, хор ұжымымен басшылық етеді Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.
3 еңбек функциясы Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз етеді	Білігімен дағдылары: Репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз ету, жаңа репертуарды дайындау мен шығару бойынша жұмысқа қатысу. Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.
Кәсіп коды	2453 «Дирижерлеу»
Кәсіп	Жоғары санаттағы біліктілігінің орта деңгейдегі немесе жоғары деңгейдегі санаты жоқ хормейстер.
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5 Техникалық және кәсіби білім (немесе ортадан кейінгі), практикалық тәжірибе, практикалық тәжірибесі жоқ қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Өнер және мәдениет саласында техникалық және кәсіптілік орта (арнайы орта, кәсіби орта) білім және I санат біліктілігінің орта деңгейдегі санаты хормейстері лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі немесе Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес жұмыс өтілі бойынша талаптарсыз өнер саласындағы жоғары (жіне/немесе

	жоғарыдан кейінгі) білім.
Еңбек функциялары	<p>1. Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз ету</p> <p>2. Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз ету.</p> <p>3. Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз ету.</p>
1 еңбек функциясы Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: Әртістермен топтық және жеке сабақтар өткізеді, ағымдағы репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз етеді.</p> <p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі, еңбек және басқару негіздері.</p>
2 еңбек функциясы Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: Хор ұжымының өндірістік-шығармашылық қызметімен байланысты жұмысты жүргізеді, хор ұжымымен басшылық етеді</p> <p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.</p>
3 еңбек функциясы Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: Репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз ету, жаңа репертуарды дайындау мен шығару бойынша жұмысқа қатысу.</p> <p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.</p>
Кәсіп коды	2453 «Дирижерлеу»
Кәсіп	II санаттағы жоғарғы деңгейдегі хормейстері.
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.2. Жоғары білім, практикалық тәжірибесі жоқ қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес өнер саласында жоғарғы (және/немесе жоғарыдан кейінгі) білім және санаты жоқ хормейстер

	лауазымында 3 жылдан кем емес жұмыс өтілі.
Еңбек функциялары	<p>1. Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз ету</p> <p>2. Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз ету.</p> <p>3. Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз ету.</p>
1 еңбек функциясы Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: Өртістермен топтық және жеке сабақтар өткізеді, ағымдағы репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз етеді, хор ұжымының өндірістік-шығармашылық қызметімен байланысты жұмысты жүргізеді, хор ұжымымен басшылық етеді</p>
	<p>Білімі: Қазақстан Республикасының Конституциясы, Қазақстан Республикасының «Мәдениет туралы» Заңы, авторлық және сабақтас құқықтар туралы заңнама, музыкалық ұжымдағы, концерттік мекемеде шығармашылық үрдістер әдістемесі, еңбек және басқару негіздері, ішкі еңбек тәртібі, қауіпсіздік және еңбек қорғау ережелері, өртке қарсы қауіпсіздік талаптары.</p>
2 еңбек функциясы Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: Жаңа репертуарды дайындау мен шығару бойынша жұмысқа қатысу</p>
	<p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.</p>
3 еңбек функциясы Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: ағымдағы репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз етеді, ұжымның шығармашылық қызметне қатысты жұмыстар.</p>
	<p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.</p>
Кәсіп коды	2453 «Дирижерлеу»

Кәсіп	I санаттағы жоғарғы деңгейдегі хормейстері.
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.1. Жоғары білім, практикалық тәжірибесі жоқ қосымша кәсіби білім беру бағдарламалары.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес өнер саласында жоғарғы (және/немесе жоғарыдан кейінгі) білім және санаты жоқ хормейстер лауазымында 2 жылдан кем емес жұмыс өтілі.
Еңбек функциялары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз ету 2. Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз ету. 3. Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз ету.
1 еңбек функциясы Жаңа және бұрын әзірленген қойылымдарға (спектакль, концерт) хорлық партияны дайындауды қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: Өртістермен топтық және жеке сабақтар өткізеді, ағымдағы репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз етеді, хор ұжымының өндірістік-шығармашылық қызметімен байланысты жұмысты жүргізеді, хор ұжымымен басшылық етеді</p>
	<p>Білімі: Қазақстан Республикасының Конституциясы, Қазақстан Республикасының «Мәдениет туралы» Заңы, авторлық және сабақтас құқықтар туралы заңнама, музыкалық ұжымдағы, концерттік мекемеде шығармашылық үрдістер әдістемесі, еңбек және басқару негіздері, ішкі еңбек тәртібі, қауіпсіздік және еңбек қорғау ережелері, өртке қарсы қауіпсіздік талаптары.</p>
2 еңбек функциясы і Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз етеді	<p>Білігімен дағдылары: Жаңа репертуарды дайындау мен шығару бойынша жұмысқа қатысу</p>

	Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.
3 еңбек функциясы Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз етеді	Білігімен дағдылары: ағымдағы репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз етеді, ұжымның шығармашылық қызметне қатысты жұмыстар. Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.
Кәсіп коды	2453 «Дирижерлеу»
Кәсіп	Жоғарғы санаттағы жоғарғы деңгейіндегі хормейстері.
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6. Жоғарғы білім, бакалавриат, резидентура, практикалық тәжірибе.
БА бойынша кәсіби білім деңгейі	Өнер саласындағы жоғарғы (және/немесе жоғарыдан кейінгі) білімі және мемлекеттік мәдениет мекемелерінің қызметкерлері санатының қызметкерлеріне Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2007 жылғы 21 ақпандағы № 40 бұйрығымен бекітілген үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес жұмыс өтілі біліктіліктің I санатындағы жоғарғы деңгейдегі әртісілауазымында 3 жылдан кем емес
Еңбек функциялары	1.Инновациялық тәсілдеме, тұжырымдама және қызмет стратегиясын құру әдістерін қолдану арқылы қойылған міндеттер мен проблемаларды шешу үшін шешімдер қабылдайды және жауапты болып табылады. 2. Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз ету. 3. Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз ету.
1 еңбек функциясы Инновациялық тәсілдеме, тұжырымдама және қызмет стратегиясын құру әдістерін қолдану арқылы қойылған міндеттер мен проблемаларды	Білігімен дағдылары: Өзіндік басқару мәдениетін сақтау, жанасқыштық және көзқарастардың келісімділігін ұйымдастыру, қорытындыларды безендіру және ұсыну.

<p>шешу үшін шешімдер қабылдайды және жауапты болып табылады.</p>	<p>Білімі: Тұжырымдама, стратегия, қызметтің функционалдық моделі және өнер мен мәдениет қызметкерлерінің арақатынасын құру әдістемесі.</p>
<p>2 еңбек функциясы Хорлық партиямен, ұжыммен жұмысты қамтамасыз ету.</p>	<p>Білігімен дағдылары: Жаңа репертуарды дайындау мен шығару бойынша жұмысқа қатысу</p>
	<p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.</p>
<p>3 еңбек функциясы Ұжым мүшелерімен дыбысталу сапасы бойынша жұмысты қамтамасыз ету.</p>	<p>Білігімен дағдылары: ағымдағы репертуар туындыларының орындалу сапасын қамтамасыз етеді, ұжымның шығармашылық қызметне қатысты жұмыстар.</p>
	<p>Білімі: Музыкалық ұжымда, концерттік мекемеде шығармашылық үрдіс әдістемесі.</p>
<p>Жеке құзыретінеқойылатынталаптар</p>	<p>Музыкалық және ұйымдастырушы-басқармалық деректерінің бар болуы</p>
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы</p>	<p>2453 Дирижер, хор әртісі</p>

Кәсіптік біліктілік картасы*

№ п/п	Қызметкердің мамандығы	Ұлттық біліктілік шеңбері (салалық біліктілік шеңбері) бойынша біліктілік деңгейлері
	-	8-інші
7.		7-нші
6		6-ыншы
5.8.		
5.7.	Жоғары санаттағы біліктілігі жоғарғы деңгейлі	5-інші
5.6.		
5.5.		
5.4.		
5.3		
5.2		
5.1		
5.	Бірінші санаттағы біліктілігі жоғарғы деңгейлі	
4.8.	Екінші санаттағы біліктілігі жоғарғы деңгейлі	
4.7.	Санаты жоқ біліктілігі жоғарғы деңгейлі	
4.6.		
4.5.		
4.4.		
4.3.		
4.2.		
4.1.		
4.	Бірінші санаттағы біліктілігі орта деңгейлі	
	Екінші санаттағы біліктілігі орта деңгейлі	
2.1	Санаты жоқ біліктілігі орта деңгейлі	3-інші
		2-нші
7.		1-інші
	-	

* Кәсіптер қолданыстағы 2016 ж. ҰБШ сәйкес